

Bruksela, 6 czerwca 2019 r.
(OR. en)

9676/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2016/0337(CNS)

FISC 278
ECOFIN 518

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Delegacje
Nr dok. Kom.:	13730/16 FISC 170 IA 99 - COM(2016) 685 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych (CCTB) – Aktualna sytuacja

Delegacje otrzymują w załączeniu najnowszy kompromisowy tekst prezydencji dotyczący wniosku CCTB, rozdziały I–X, o którym mowa w sprawozdaniu dla Rady Europejskiej dotyczącym kwestii podatkowych, przygotowanym przez Radę Ecofin (dok. 9773/19).

2016/0337 (CNS)

Wniosek

DYREKTYWA RADY

w sprawie wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

(...)

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia system wspólnej podstawy opodatkowania osób prawnych oraz określa przepisy dotyczące obliczania tej podstawy.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Przepisy niniejszej dyrektywy stosuje się do wszystkich podatników, którzy podlegają opodatkowaniu podatkiem od osób prawnych w co najmniej jednym państwie członkowskim, w tym do znajdujących się w co najmniej jednym państwie członkowskim stałych zakładów podmiotów będących rezydentami do celów podatkowych w państwie trzecim.

2. Przepisy niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania do następujących sektorów objętych specjalnymi systemami podatkowymi:

a) żegluga;

[b) sektor poszukiwawczy i górnictwo;]

[c) leśnictwo;]

[d) *miejsce na tekst: inne szczególne sektory, które zostaną jeszcze określone*].

Artykuł 4

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- (1) „podatnik” oznacza przedsiębiorstwo spełniające warunki określone w art. 2 ust. 1 lub 2;
- (2) „podmiot niebędący podatnikiem” oznacza przedsiębiorstwo, które nie spełnia warunków określonych w art. 2 ust. 1 lub 2;
- (3) „podatnik będący rezydentem” oznacza podatnika, który jest rezydentem do celów podatkowych w jednym z państw członkowskich;
- (4) „podatnik niebędący rezydentem” oznacza podatnika, który do celów podatkowych nie jest rezydentem w jednym z państw członkowskich;
- (4a) „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza:
 - a) podmiot, w którym podatnik posiada, bezpośrednio lub pośrednio, udział w postaci praw głosu lub własności kapitału w wysokości co najmniej 25 %, lub od którego ma prawo otrzymać co najmniej 25% jego zysków;

- b) osobę fizyczną lub podmiot, którzy w podatniku posiadają, bezpośrednio lub pośrednio, udział w postaci praw głosu lub własności kapitału w wysokości co najmniej 25 %, lub którzy mają prawo otrzymać od tego podatnika co najmniej 25 % jego zysków.

Jeżeli osoba fizyczna lub podmiot posiadają, bezpośrednio lub pośrednio, udział w wysokości co najmniej 25 % w podatniku i co najmniej jednym podmiocie, wszystkie odnośne podmioty, w tym podatnika, również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane;

- (5) „przychody” oznaczają dochody ze sprzedaży oraz z wszelkich innych transakcji, bez podatku od wartości dodanej oraz innych podatków i należności pobranych w imieniu organów rządowych, w formie pieniężnej lub niepieniężnej, w tym przychody ze zbycia aktywów i praw, odsetki, dywidendy oraz inne podziały zysków – w tym ukryte podziały zysków – dochody z likwidacji, należności licencyjne, subwencje i dotacje, otrzymane darowizny, odszkodowania i dobrowolne płatności. Przychody obejmują również niepieniężne darowizny dokonane przez podatnika. Przychody nie obejmują kapitału pozyskanego przez podatnika ani zadłużenia spłaconego podatnikowi;
- (6) „koszty” oznaczają zmniejszenia kapitału własnego netto przedsiębiorstwa w danym okresie rozliczeniowym w postaci wpływów lub obniżenia wartości aktywów bądź w formie uznania lub wzrostu wartości zobowiązań, inne niż te dotyczące pieniężnych lub niepieniężnych wypłat na rzecz akcjonariuszy lub właścicieli kapitału własnego należnych im w tym charakterze;
- (7) „okres rozliczeniowy” oznacza dowolny dwunastomiesięczny okres, każdy inny okres mający zastosowanie do celów podatkowych nieprzekraczający 12 miesięcy lub każdy inny okres mający zastosowanie do celów podatkowych dłuższy niż 12 miesięcy w odniesieniu do ustanowienia lub likwidacji podatnika lub jeżeli podatnik jest zaangażowany w restrukturyzację przedsiębiorstwa należącego do grupy;
- (8) „zysk” oznacza nadwyżkę przychodów nad podlegającymi odliczeniu kosztami i innymi podlegającymi odliczeniu pozycjami w okresie rozliczeniowym;

- (9) „strata” oznacza nadwyżkę podlegających odliczeniu kosztów i innych podlegających odliczeniu pozycji nad przychodami w okresie rozliczeniowym;
- (10) „skonsolidowana grupa do celów rachunkowości finansowej” oznacza wszystkie podmioty, które są w pełni uwzględniane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z międzynarodowymi standardami sprawozdawczości finansowej lub krajowym systemem sprawozdawczości finansowej;
- (10a) „ukryty podział zysków” oznacza dowolną korzyść ekonomiczną nieujawnioną jako podział zysków, którą podatnik przekazuje na rzecz osób wspomnianych w art. 14 i której by nie przekazał na rzecz niezależnych osób trzecich, prowadzącą do obniżenia zysków;
- [(11) „badania i rozwój” oznaczają prace eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na konkretne zastosowania ani użytkowanie (badania podstawowe); oryginalne badania podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, jednak przede wszystkim nastawione na konkretne cele lub zadania praktyczne (badania stosowane); systematyczne działania prowadzone z wykorzystaniem wiedzy zdobytej w toku badań i praktycznego doświadczenia oraz prowadzące do zdobycia dodatkowej wiedzy, mające na celu tworzenie nowych produktów lub procesów lub ulepszanie istniejących produktów lub procesów (eksperymentalne prace rozwojowe);]

- (12) „koszty finansowania zewnętrznego” oznaczają koszty z tytułu odsetek od wszystkich form zadłużenia, inne koszty ekonomicznie równoważne odsetkom i koszty poniesione w związku z pozyskiwaniem finansowania, zgodnie z definicją w prawie krajowym, w tym płatności w ramach pożyczek partycypacyjnych, odsetki kalkulacyjne z tytułu obligacji zamiennych i obligacji zerokuponowych, płatności w ramach alternatywnych uzgodnień dotyczących finansowania, elementy odsetkowe finansowania w przypadku płatności z tytułu leasingu finansowego, odsetki skapitalizowane ujęte w wartości bilansowej danego składnika aktywów, spłatę skapitalizowanych odsetek, kwoty określone przez odniesienie do zwrotu z finansowania w ramach zasad dotyczących ustalania cen transferowych, kwoty odsetek nominalnych w ramach instrumentów pochodnych lub uzgodnień dotyczących zabezpieczenia związanych z finansowaniem zewnętrznym, z którego korzysta dany podmiot, określony dochód z tytułu podwyższeń kapitału własnego netto, jak określono w art. 11 niniejszej dyrektywy, niektóre zyski i straty z tytułu różnic kursowych wynikające z finansowania zewnętrznego i instrumentów związanych z pozyskiwaniem finansowania, opłaty gwarancyjne związane z uzgodnieniami dotyczącymi finansowania, opłaty związane z uzgodnieniami i podobne koszty związane z finansowaniem zewnętrznym;
- (13) „nadwyżka kosztów finansowania zewnętrznego” oznacza kwotę, o którą podlegające odliczeniu koszty finansowania zewnętrznego ponoszone przez podatnika przewyższają podlegające opodatkowaniu przychody z odsetek i inne podlegające opodatkowaniu przychody, które otrzymuje podatnik i które są ekonomicznie równoważne przychodom z odsetek;
- (17) „wartość do celów podatkowych” oznacza podstawę amortyzacji składnika aktywów trwałych lub pakietu aktywów pomniejszoną o całkowitą kwotę dokonanych odpisów amortyzacyjnych;
- (18) „wartość rynkowa” oznacza kwotę, za jaką dany składnik aktywów może być wymieniony lub wzajemne zobowiązania uregulowane w drodze bezpośredniej transakcji zawieranej dobrowolnie pomiędzy niepowiązаныmi ze sobą stronami;

- (19) „aktywa trwałe” oznaczają rzeczowe aktywa nabyte lub wytworzone przez podatnika oraz nabyte wartości niematerialne i prawne, które mogą być indywidualnie wycenione i są wykorzystywane lub oczekuje się, że będą wykorzystywane w ramach działalności gospodarczej przez okres przekraczający 12 miesięcy w celu osiągnięcia, zachowania lub zabezpieczenia dochodu, z wyjątkiem składników aktywów, których koszt nabycia lub wytworzenia wynosi mniej niż 1000 EUR. Aktywa trwałe obejmują również aktywa finansowe, z wyjątkiem aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zgodnie z art. 21;
- (20) „aktywa finansowe” oznaczają akcje lub udziały w przedsiębiorstwach powiązanych i pożyczki udzielone przedsiębiorstwom powiązanym, jak określono w art. 56 niniejszej dyrektywy, udziały kapitałowe zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹, pożyczki udzielone przedsiębiorstwom, z którymi podatnik jest powiązany z tytułu posiadanych udziałów kapitałowych, inwestycje długoterminowe, inne pożyczki oraz akcje lub udziały własne, w zakresie, w jakim prawo krajowe dopuszcza wykazywanie ich w bilansie;
- (21) „koszty nabycia lub wytworzenia” oznaczają zapłaconą lub należną kwotę pieniężną, wartość innych aktywów lub dowolnego innego wynagrodzenia, przekazanych w zamian za składnik rzeczowych aktywów trwałych lub zużytych w celu jego nabycia w momencie jego nabycia lub wytworzenia. W przypadku wartości niematerialnych i prawnych uwzględnia się jedynie koszty nabycia;

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

- (22) „długoterminowe rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają rzeczowe aktywa trwałe o okresie użytkowania wynoszącym 15 lat lub więcej. Budynki, statki powietrzne i statki wodne są uznawane za długoterminowe rzeczowe aktywa trwałe;
- (23) „średnioterminowe rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają rzeczowe aktywa trwałe, które nie kwalifikują się jako długoterminowe rzeczowe aktywa trwałe zgodnie z pkt 22 i których okres użytkowania wynosi osiem lat lub więcej;
- (23a) „krótkoterminowe rzeczowe aktywa trwałe” oznaczają rzeczowe aktywa trwałe, które nie kwalifikują się jako długoterminowe ani średnioterminowe rzeczowe aktywa trwałe zgodnie z pkt 22 i 23 i których okres użytkowania wynosi mniej niż osiem lat;
- (23b) „nabyta wartość firmy” oznacza różnicę między ceną zakupu przedsiębiorstwa w ramach transakcji na aktywach (ang. asset deal) a ceną rynkową jego aktywów netto (aktywa minus zobowiązania);
- (24) „aktywa używane” oznaczają aktywa trwałe, których okres użytkowania częściowo upłynął w momencie nabycia i które zdadne są do dalszego użytkowania w ich obecnym stanie lub po dokonaniu naprawy;
- (25) „okres użytkowania” oznacza przewidywany okres, podczas którego dany składnik aktywów będzie dostępny do użytku, lub liczbę jednostek produkcyjnych lub podobnych jednostek, które podatnik spodziewa się uzyskać w wyniku użytkowania danego składnika aktywów;
- (26) „koszty ulepszenia” oznaczają wszelkie dodatkowe wydatki na składnik aktywów trwałych, które to wydatki znacząco zwiększają wydajność tego składnika aktywów lub znacząco poprawiają jego funkcjonowanie lub stanowią ponad 10 % początkowej podstawy amortyzacji danego składnika aktywów;

- (27) „zapasy i produkcja w toku” oznaczają aktywa przeznaczone do sprzedaży, aktywa w procesie produkcji przeznaczonej do sprzedaży lub aktywa w postaci materiałów lub zapasów przeznaczonych do zużycia w procesie produkcji lub przy świadczeniu usług;
- (28) „właściciel faktyczny” oznacza osobę, która czerpie zasadniczo wszystkie korzyści i ponosi zasadniczo całe ryzyko związane ze składnikiem aktywów trwałych, bez względu na to, czy osoba ta jest właścicielem prawnym. Podatnika, który ma prawo posiadania, użytkowania i zbycia składnika aktywów trwałych i ponosi ryzyko jego utraty lub zniszczenia, uważa się w każdym przypadku za właściciela faktycznego;
- (29) „przedsiębiorstwo finansowe” oznacza każdy z poniższych podmiotów:
- a) instytucję kredytową lub firmę inwestycyjną zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/39/WE², ZAFI zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE³ lub spółkę zarządzającą zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE⁴;

² Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniająca dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.U. L 145 z 30.4.2004, s. 1).

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

- b) zakład ubezpieczeń zdefiniowany w art. 13 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE⁵;
- c) zakład reasekuracji zdefiniowany w art. 13 pkt 4 dyrektywy 2009/138/WE;
- d) instytucję pracowniczych programów emerytalnych zdefiniowaną w art. 6 lit. a) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/41/WE⁶, chyba że państwo członkowskie podjęło decyzję o niestosowaniu tej dyrektywy w całości lub w części do tej instytucji zgodnie z art. 5 tej dyrektywy, lub osobę mianowaną przez instytucję pracowniczych programów emerytalnych, jak określono w art. 19 ust. 1 dyrektywy 2003/41/WE;
- e) instytucję emerytalną obsługującą programy emerytalne, które kwalifikują się jako systemy zabezpieczenia społecznego objęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004⁷ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009⁸, jak również wszelkie podmioty prawne utworzone w celu inwestowania w takie programy emerytalne;

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1).

⁶ Dyrektywa 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami (Dz.U. L 235 z 23.9.2003, s. 10).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 200 z 7.6.2004, s. 1).

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

- f) AFI zdefiniowany w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE, który jest zarządzany przez ZAFI zdefiniowanego w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2011/61/UE, lub AFI nadzorowany na mocy przepisów krajowych;
 - g) UCITS zdefiniowane w art. 1 ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE;
 - h) CCP zdefiniowanego w art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012⁹;
 - i) centralny depozyt papierów wartościowych zdefiniowany w art. 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014¹⁰;
- (30) „podmiot” oznacza dowolne porozumienie prawne, którego celem jest prowadzenie działalności gospodarczej albo za pośrednictwem przedsiębiorstwa, albo struktury przejrzystej do celów podatkowych;
- (30a) „przejrzysta do celów podatkowych” odnosi się do sytuacji, w których na mocy prawa krajowego państwa członkowskiego dochód (lub jego część) podmiotu lub porozumienia nie jest opodatkowany na poziomie tego podmiotu lub porozumienia, lecz na poziomie osób, które posiadają udział w tym podmiocie lub porozumieniu.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1).

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 1).

Artykuł 5

Stały zakład w państwie członkowskim podatnika będącego rezydentem do celów podatkowych w Unii

1. Uznaje się, że podatnik posiada stały zakład w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, w którym jest on rezydentem do celów podatkowych, gdy posiada on w tym innym państwie członkowskim stałe miejsce, poprzez które – całkowicie lub częściowo – prowadzi działalność gospodarczą, w tym w szczególności:
 - a) siedzibę zarządu;
 - b) oddział;
 - c) biuro;
 - d) zakład fabryczny;
 - e) warsztat;
 - f) kopalnię, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom lub każde inne miejsce wydobywania zasobów naturalnych.
2. Plac budowy lub projekty budowlane lub instalacyjne stanowią stały zakład tylko wtedy, gdy są prowadzone dłużej niż 12 miesięcy.
3. Termin „stały zakład” nie obejmuje następujących rodzajów działalności, pod warunkiem że taka działalność, lub – w przypadku lit. f) – ogólna działalność prowadzona w stałym miejscu prowadzenia działalności gospodarczej, ma charakter pomocniczy lub przygotowawczy:
 - a) użytkowanie obiektów wyłącznie do celów składowania, wystawiania lub wydawania dóbr lub towarów należących do podatnika;

- b) utrzymywanie zapasów dóbr lub towarów należących do podatnika wyłącznie w celu składowania, wystawiania lub wydawania;
 - c) utrzymywanie zapasów dóbr lub towarów należących do podatnika wyłącznie w celu ich przetworzenia przez inną osobę;
 - d) utrzymywanie stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów na rzecz podatnika bądź w celu gromadzenia informacji dla podatnika;
 - e) utrzymywanie stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie w celu prowadzenia dowolnej innej działalności na rzecz podatnika;
 - f) utrzymywanie stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie w celu prowadzenia działalności stanowiącej dowolną kombinację rodzajów działalności wymienionych w lit. a)–e).
4. Nie naruszając przepisów ust. 5, w przypadku gdy dana osoba działa w danym państwie członkowskim w imieniu podatnika i w ramach tej działalności zwyczajowo zawiera umowy lub zwyczajowo odgrywa główną rolę w procesie prowadzącym do zawarcia umów, które są zwykle zawierane bez istotnych zmian wprowadzanych przez podatnika, uważa się, że podatnik posiada w tym państwie członkowskim stały zakład w odniesieniu do działań podejmowanych przez tę osobę na rzecz tego podatnika.

Umowy, o których mowa w akapicie pierwszym są zawierane:

- a) w imieniu danego podatnika, lub
- b) w przedmiocie przeniesienia prawa własności do majątku należącego do danego podatnika lub majątku, z którego podatnik ten ma prawo korzystać, bądź w przedmiocie przyznania prawa do korzystania z takiego majątku;
- c) w przedmiocie świadczenia usług przez danego podatnika.

Akapity pierwszy i drugi nie mają zastosowania, jeżeli działalność tej osoby ma charakter pomocniczy lub przygotowawczy, jak określono w ust. 3, tak aby – w przypadku prowadzenia tej działalności poprzez stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej – to stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej nie zmieniło się w stały zakład zgodnie z przepisami tego ustępu.

5.

- a) Ust. 4 nie ma zastosowania w przypadku, gdy osoba działająca w państwie członkowskim w imieniu podatnika prowadzi działalność gospodarczą w tym państwie członkowskim jako niezależny przedstawiciel i działa na rzecz podatnika w ramach swojej zwykłej działalności gospodarczej. Jeżeli jednak dana osoba działa wyłącznie lub prawie wyłącznie na rzecz jednego lub większej liczby podatników, z którymi jest ona „ściśle związana”, osoba ta nie może być traktowana jako niezależny przedstawiciel w rozumieniu niniejszego ustępu w odniesieniu do tych podatników.
- b) Do celów niniejszego artykułu dana osoba jest „ściśle związana” z podatnikiem, jeżeli jedna strona posiada, bezpośrednio lub pośrednio, ponad 50 % praw głosu w drugiej stronie lub prawo własności ponad 50 % kapitału drugiej strony lub ponad 50 % praw uprawniających do udziału w zysku.

- 6. Fakt, że podatek będący rezydentem do celów podatkowych w jednym państwie członkowskim kontroluje podatnika będącego rezydentem do celów podatkowych w innym państwie członkowskim lub prowadzącego działalność w tym innym państwie członkowskim (poprzez stały zakład lub w inny sposób) lub jest przez niego kontrolowany, sam w sobie nie oznacza, że którykolwiek z tych podatników jest stałym zakładem drugiego podatnika.

ROZDZIAŁ II

OBLICZENIE PODSTAWY OPODATKOWANIA

Artykuł 6

Zasady ogólne

1. Przy obliczaniu podstawy opodatkowania zyski i straty uwzględnia się tylko wtedy, gdy zostały one zrealizowane.
2. Transakcje i zdarzenia podatkowe wycenia się indywidualnie.
3. Obliczenia podstawy opodatkowania dokonuje się w sposób jednolity, chyba że wyjątkowe okoliczności uzasadniają zmianę sposobu obliczania.
4. O ile nie przewidziano inaczej, podstawę opodatkowania oblicza się dla każdego okresu rozliczeniowego.
5. Podstawę opodatkowania określa się w oparciu o reguły rachunkowości mające zastosowanie w danym państwie członkowskim, pod warunkiem że są one zgodne z przepisami ustanowionymi w niniejszej dyrektywie.
6. Przepisy niniejszej dyrektywy nie uniemożliwiają państwom członkowskim stosowania krajowych systemów opodatkowania grup, łącznie z systemem opodatkowania odrębnych podmiotów, aby umożliwić transfer zysków, strat lub wartości odsetek. Jeżeli podatnikowi zezwolono działać w imieniu grupy lub nałożono na niego wymóg działania w imieniu grupy, zgodnie z definicją w przepisach regulujących krajowy system opodatkowania grup, całą grupę [...] lub członków grupy [...] traktuje się jako podatnika.

Artykuł 7

Elementy podstawy opodatkowania

1. Podstawę opodatkowania oblicza się jako przychody pomniejszone o przychody zwolnione, koszty podlegające odliczeniu oraz inne pozycje podlegające odliczeniu.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 państwo członkowskie może podjąć decyzję, zgodnie z którą podatnicy muszą obliczać podstawę opodatkowania jako różnicę między wartością bilansową aktywów (netto) przedsiębiorstwa na koniec okresu rozliczeniowego a wartością bilansową aktywów (netto) przedsiębiorstwa na koniec poprzedniego okresu rozliczeniowego, powiększoną o wartość wszelkich spłat kapitału zakładowego i wartość podziałów zysków, w tym ukrytych aportów, oraz pomniejszoną o wszelkie zwiększenia aktywów przedsiębiorstwa dokonane zgodnie z prawem spółek, pod warunkiem że wynik będzie taki sam, jak w przypadku obliczenia przeprowadzonego zgodnie z ust. 1. Obliczenia należy dokonywać z poszanowaniem przepisów dotyczących: przychodów zwolnionych z podatku; możliwości odliczania kosztów; ujmowania i wyceny oraz amortyzacji, jak ustanowiono w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 8

Przychody zwolnione

1. Do podstawy opodatkowania nie włącza się następujących przychodów:
 - a) subwencji bezpośrednio związanych z nabyciem, wytworzeniem lub ulepszeniem aktywów trwałych podlegających amortyzacji zgodnie z art. 30–40;
 - b) przychodów ze zbycia pakietu aktywów, o którym mowa w art. 37 ust. 2, w tym wartości rynkowej darowizn niepieniężnych;

- c) zysków i strat ze zbycia akcji lub udziałów, pod warunkiem że podatnik posiadał co najmniej 10 % bezpośrednich udziałów w kapitale lub 10 % praw głosu w przedsiębiorstwie w okresie 12 miesięcy poprzedzających zbycie;
- d) otrzymanych podziałów zysków – w tym ukrytych podziałów zysków – pod warunkiem że podatnik przez nieprzerwany okres co najmniej 12 miesięcy posiadał co najmniej 10 % bezpośrednich udziałów w kapitale lub 10 % praw głosu w przedsiębiorstwie, które dokonuje podziału zysków [oraz że otrzymane zyski zostały opodatkowane w państwie źródła];
- e) dochodów przypisanych stałemu zakładowi, otrzymanych przez podatnika w państwie członkowskim, w którym podatnik jest rezydentem do celów podatkowych.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do:

- a) zysków i strat wynikających ze zbycia akcji lub udziałów przeznaczonych do obrotu, jak określono w art. 21 ust. 3[, oraz zysków wynikających ze zbycia akcji lub udziałów będących w posiadaniu zakładów ubezpieczeń na życie zgodnie z art. 28 lit. b)];
- b) zysków podzielonych z tytułu akcji lub udziałów przeznaczonych do obrotu, jak określono w art. 21 ust. 4[, oraz zysków podzielonych otrzymanych przez zakłady ubezpieczeń na życie zgodnie z art. 28 lit. c)].

Artykuł 9

Koszty podlegające odliczeniu

1. Koszty podlegają odliczeniu jedynie w zakresie, w jakim zostały poniesione bezpośrednio na potrzeby działalności gospodarczej podatnika.
2. Koszty, o których mowa w ust. 1, obejmują wszystkie koszty sprzedaży oraz wszystkie koszty, pomniejszone o podlegający odliczeniu podatek od wartości dodanej, poniesione przez podatnika w celu uzyskania lub zabezpieczenia dochodu, w tym koszty badań i rozwoju, koszty nabycia lub wytworzenia aktywów w kwocie niższej niż 1000 EUR oraz koszty poniesione przy pozyskiwaniu kapitału własnego lub dłużnego na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.
- [3. Oprócz kwot podlegających odliczeniu jako koszty badań i rozwoju zgodnie z ust. 2 i pod warunkiem że podatnik nie uzyskuje, bezpośrednio ani pośrednio, żadnych korzyści w jakiejkolwiek postaci przyznanych przez dowolne państwo członkowskie w jego przepisach krajowych w odniesieniu do takich kosztów badań i rozwoju, podatnik może również dodatkowo odliczyć, za każdy okres rozliczeniowy, 50 % takich kosztów, z wyjątkiem kosztów dotyczących aktywów, o których mowa w art. 33 ust. 1 lit. c), d) i e) oraz art. 33 ust. 2 lit. c), d) i e), poniesionych w ciągu tego okresu.

Jeżeli koszty badań i rozwoju przekraczają kwotę 20 000 000 EUR, podatnik może odliczyć 25 % nadwyżki.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego podatnik może dodatkowo odliczyć [100 %] poniesionych kosztów badań i rozwoju do kwoty 20 000 000 EUR, jeżeli spełnia on wszystkie poniższe warunki:

- a) jest przedsiębiorstwem nienotowanym zatrudniającym mniej niż 50 pracowników, a jego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekraczają 10 000 000 EUR;
- b) nie figuruje w rejestrze przedsiębiorców dłużej niż pięć lat. Jeżeli podatnik nie podlega obowiązkowi wpisu do rejestru przedsiębiorców, można przyjąć, że bieg pięcioletniego okresu rozpoczyna się w chwili, gdy przedsiębiorstwo rozpoczyna działalność gospodarczą albo zaczyna podlegać opodatkowaniu z tytułu jej prowadzenia;
- c) nie powstał w drodze połączenia ani w wyniku żadnej innej formy reorganizacji działalności gospodarczej;
- d) nie posiada żadnego przedsiębiorstwa powiązanego, jak określono w art. 56;
- e) nie uzyskuje, bezpośrednio ani pośrednio, żadnych korzyści w jakiegokolwiek postaci przyznanych przez dowolne państwo członkowskie w jego przepisach krajowych w odniesieniu do takich kosztów badań i rozwoju.]

4. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość odliczania darowizn na rzecz organizacji charytatywnych.

Artykuł 10

Inne pozycje podlegające odliczeniu

Odliczeniu podlegają odpisy z tytułu amortyzacji aktywów trwałych, o których mowa w art. 30–40.

[Artykuł 11

Ulga z tytułu wzrostu i inwestycji („AGI”)

1. Na potrzeby niniejszego artykułu „podstawa kapitałowa do celów AGI” oznacza, w danym okresie rozliczeniowym, różnicę między wartością księgową kapitału własnego podatnika a wartością udziału tego podatnika w kapitale przedsiębiorstw powiązanych, jak określono w art. 56.
2. Do celów niniejszego artykułu „kapitał własny” oznacza:
 - a) w przypadku gdy podatnik jest przedsiębiorstwem – sumę:
 - i. kapitału subskrybowanego;
 - ii. agio emisyjnego;
 - iii. kapitału z aktualizacji wyceny;
 - iv. kapitału rezerwowego:
 - ustawowego kapitału rezerwowego;
 - kapitału rezerwowego na akcje lub udziały własne;
 - kapitałów rezerwowych tworzonych zgodnie ze statutem lub umową spółki;
 - pozostałych kapitałów rezerwowych, w tym rezerwy z tytułu wartości godziwej;
 - v. zysku (straty) z lat ubiegłych; oraz
 - vi. zysku (straty) za rok obrotowy.

W przypadku gdy podatnik jest stałym zakładem, termin ten oznacza kapitał własny tego podatnika związany z tym stałym zakładem.

3. Kwota równa określonego dochodowi z tytułu podwyższeń podstawy kapitałowej do celów AGI podlega odliczeniu od podstawy opodatkowania podatnika, zgodnie z ust. 1–6.
- W przypadku obniżenia podstawy kapitałowej do celów AGI opodatkowaniu podlega kwota równa określonego dochodowi z tytułu obniżen podstawy kapitałowej do celów AGI.
4. a) Przez pierwsze [dziesięć] okresów rozliczeniowych, w ciągu których podatnik podlega przepisom niniejszej dyrektywy, podwyższenia lub obniżenia podstawy kapitałowej do celów AGI oblicza się jako różnicę między jego podstawą kapitałową do celów AGI na koniec danego okresu rozliczeniowego a jej poziomem w pierwszym dniu pierwszego okresu rozliczeniowego, w którym podatnika obowiązywały przepisy niniejszej dyrektywy.
- b) Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 akapit pierwszy w przypadku, gdy w wyniku obliczenia podstawy kapitałowej do celów AGI następuje jej obniżenie, zmiana podstawy kapitałowej do celów AGI jest obliczana ponownie bez uwzględniania strat rachunkowych poniesionych przez podatnika od pierwszego okresu rozliczeniowego, w którym obowiązywały go przepisy niniejszej dyrektywy. W przypadku gdy w wyniku takiego ponownego obliczenia następuje podwyższenie podstawy kapitałowej do celów AGI, nie jest ono brane pod uwagę.
- c) Po pierwszych dziesięciu okresach rozliczeniowych odniesienie do kwoty podstawy kapitałowej do celów AGI podlegającej odliczeniu od podstawy kapitałowej do celów AGI na koniec danego okresu rozliczeniowego przesuwają się corocznie o jeden okres rozliczeniowy.
5. Określony dochód, o którym mowa w ust. 3, jest równy stopie dochodu z 10-letniej referencyjnej obligacji skarbowej strefy euro w grudniu roku poprzedzającego dany okres rozliczeniowy, opublikowanej przez Europejski Bank Centralny, podwyższonej o premię z tytułu ryzyka w wysokości 2 punktów procentowych. Jeżeli krzywa rocznego dochodu jest ujemna, stosuje się dolny limit w wysokości dwóch procent.

6. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1–5, gdy wprowadzono jednostkowe lub seryjne uzgodnienie, którego głównym celem było uzyskanie korzyści podatkowej na mocy niniejszego artykułu, z podstawy kapitałowej do celów AGI wyłącza się następujące elementy:
- a) pożyczki wewnątrzgrupowe i pożyczki z udziałem przedsiębiorstw powiązanych, jak określono w art. 56;
 - b) wewnątrzgrupowe wkłady pieniężne i niepieniężne;
 - c) wewnątrzgrupowe transfery aktywów i udziałów;
 - d) przeklasyfikowanie starego kapitału na nowy kapitał w drodze likwidacji przedsiębiorstwa i tworzenie nowych przedsiębiorstw typu start-up;
 - e) tworzenie jednostek zależnych;
 - f) przejmowanie, w całości lub części, działalności przedsiębiorstw powiązanych;
 - g) struktury typu „double-dipping” (polegające na nieuprawnionym podwójnym naliczaniu kosztów), łączące możliwości odliczania odsetek oraz odliczenia w ramach AGI;
 - h) podwyższenia kwoty należności od przedsiębiorstw powiązanych z tytułu finansowania pożyczek w stosunku do kwot takich należności w dniu odniesienia.]

Artykuł 12

Pozycje niepodlegające odliczeniu

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 9 i 10 następujące pozycje nie podlegają odliczeniu:
 - a) podziały zysków – w tym ukryte podziały zysków– oraz spłaty kapitału własnego lub dłużnego;
 - b) 50 % kosztów reprezentacji. Państwa członkowskie mogą nałożyć dalsze ograniczenia dotyczące możliwości odliczenia kosztów związanych ze stylem życia lub sfera prywatną;
 - c) przeniesienie zysków zatrzymanych do kapitału rezerwowego stanowiącego część kapitału własnego przedsiębiorstwa;
 - d) podatek od osób prawnych i podobne podatki od zysków;
 - e) łapówki i inne nielegalne płatności;
 - f) grzywny i kary, w tym kary za opóźnienia w płatnościach, płatne na rzecz organu publicznego z tytułu naruszenia jakichkolwiek przepisów;
 - g) koszty poniesione przez podatnika w celu osiągnięcia dochodu, który jest zwolniony lub który byłby zwolniony w tym okresie rozliczeniowym zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. c), d) i e), oraz straty ze zbycia akcji lub udziałów, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. c). Państwa członkowskie mogą ustalić jako stawkę ryczałtową koszty związane z takim dochodem zwolnionym, jednakże stała kwota nie może przekroczyć 5 % tego dochodu;
 - h) darowizny dla osób niebędących pracownikami podatnika. Zasada dotycząca braku możliwości dokonywania odliczeń nie ma zastosowania, gdy koszty nabycia lub wytworzenia przedmiotów przekazanych danemu obdarowanemu w danym roku obrotowym nie przekracza łącznie 50 EUR;

- i) darowizny inne niż te, o których mowa w art. 9 ust. 4;
 - j) koszty nabycia lub wytworzenia bądź koszty związane z ulepszeniem aktywów trwałych, które podlegają odliczeniu zgodnie z art. 10 i 18, z wyjątkiem kosztów związanych z badaniami i rozwojem. Kosztów, o których mowa w art. 33 ust. 1 lit. a) i art. 33 ust. 2 lit. a) i b), nie traktuje się jako kosztów związanych z badaniami i rozwojem;
 - k) roczne składki wnoszone przez banki zgodnie z dyrektywą w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków i rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji;
 - l) straty poniesione przez stały zakład w państwie trzecim;
 - m) wartość księgowa ustalonych zapasów i aktywów rzeczowych w przypadku gdy brakuje odpowiednio udokumentowanych powodów biznesowych.
2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość odliczania rocznych składek określonych w ust. 1 lit. k).

Artykuł 13

Ograniczenie możliwości odliczania odsetek

1. Koszty finansowania zewnętrznego podlegają odliczeniu do wysokości kwoty odsetek lub innych podlegających opodatkowaniu przychodów z aktywów finansowych otrzymanych przez podatnika.
2. Nadwyżka kosztów finansowania zewnętrznego podlega odliczeniu w okresie rozliczeniowym, w którym koszty te zostały poniesione, do maksymalnej wysokości 30 % wyniku finansowego podatnika przed odsetkami, opodatkowaniem, deprecjacją i amortyzacją (EBITDA), lub do maksymalnej kwoty 3 000 000 EUR, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

W przypadku gdy grupa jest traktowana jako podatnik na podstawie art. 6, nadwyżkę kosztów finansowania zewnętrznego i EBITDA oblicza się dla całej grupy. Kwota 3 000 000 EUR również odnosi się do całej grupy.

3. EBITDA jest obliczany przez dodanie do podstawy opodatkowania podatnika skorygowanych o podatek kwot z tytułu nadwyżki kosztów finansowania zewnętrznego, a także skorygowanych o podatek kwot z tytułu deprecjacji i amortyzacji. Przychodów zwolnionych z podatku nie uwzględnia się w EBITDA podatnika.
4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 podatek, który kwalifikuje się jako przedsiębiorstwo niezależne, jest uprawniony do pełnego odliczenia nadwyżki kosztów finansowania zewnętrznego. Przedsiębiorstwo niezależne oznacza podatnika, który nie wchodzi w skład skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości finansowej i nie posiada przedsiębiorstw powiązanych ani stałych zakładów.
5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 nadwyżka kosztów finansowania zewnętrznego podlega pełnemu odliczeniu, jeżeli koszty te poniesiono na:
 - a) pożyczki, w przypadku gdy dotyczące ich umowy zostały zawarte przed dniem [data porozumienia politycznego w sprawie niniejszej dyrektywy], nie obejmuje to jednak wszelkich późniejszych zmian w umowach dotyczących takich pożyczek;
 - [b) pożyczki wykorzystywane do sfinansowania długoterminowych projektów z zakresu infrastruktury publicznej, w przypadku gdy wykonawca projektu, koszty finansowania zewnętrznego, aktywa oraz dochody znajdują się w całości w Unii.

Do celów lit. b) długoterminowy projekt z zakresu infrastruktury publicznej oznacza projekt służący dostarczeniu, modernizacji, eksploatacji lub utrzymaniu składnika aktywów o dużych rozmiarach, który to projekt dane państwo członkowskie uważa za służący ogólnemu interesowi publicznemu.

W przypadku gdy zastosowanie ma lit. b), ewentualny dochód wynikający z długoterminowego projektu z zakresu infrastruktury publicznej wyłącza się z EBITDA podatnika.]

[5a. W przypadku gdy podatnik jest członkiem skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości finansowej, podatnik może uzyskać prawo do pełnego odliczenia swojej nadwyżki kosztów finansowania zewnętrznego, jeżeli jest w stanie wykazać, że wskaźnik jego kapitału własnego do jego aktywów ogółem jest równy równoważnemu wskaźnikowi dla grupy lub wyższy niż ten wskaźnik oraz z zastrzeżeniem następujących warunków:

- (i) wskaźnik kapitału własnego podatnika do jego aktywów ogółem uznaje się za równy równoważnemu wskaźnikowi dla grupy, jeżeli wskaźnik udziału kapitału własnego podatnika do jego aktywów ogółem jest niższy o nie więcej niż dwa punkty procentowe; oraz
- (ii) wszystkie aktywa i pasywa są wyceniane przy użyciu tej samej metody, która była stosowana w przypadku skonsolidowanego sprawozdania finansowego.]

6. Nadwyżkę kosztów finansowania zewnętrznego, której nie można odliczyć w danym okresie rozliczeniowym, przenosi się na przyszłe okresy bez ograniczeń czasowych.

[6a. Państwo członkowskie podatnika wprowadza przepisy dotyczące przenoszenia niewykorzystanej wartości odsetek na przyszłe okresy, maksymalnie do pięciu lat.]

[7. Ust. 1–6 nie mają zastosowania do przedsiębiorstw finansowych, w tym przedsiębiorstw wchodzących w skład skonsolidowanej grupy do celów rachunkowości finansowej.]

Artykuł 14

Świadczenia udzielone na rzecz akcjonariuszy, ich bezpośrednich krewnych lub przedsiębiorstw powiązanych

Świadczeń udzielonych na rzecz akcjonariusza będącego osobą fizyczną lub na rzecz innej osoby osobiście powiązanej z akcjonariuszem lub na rzecz przedsiębiorstwa powiązanego, jak określono w art. 56, nie uznaje się za koszty podlegające odliczeniu lub odpowiednio podwyższa się przychody w zakresie, w jakim takie świadczenia nie zostałyby udzielone na rzecz niezależnej osoby trzeciej.

ROZDZIAŁ III

MOMENT UJĘCIA PRZYCHODÓW I KOSZTÓW ORAZ USTALENIE ICH WYSOKOŚCI

Artykuł 15

Zasady ogólne

O ile niniejsza dyrektywa nie stanowi inaczej, przychody i koszty, jak również wszystkie inne pozycje podlegające odliczeniu, ujmuje się w okresie rozliczeniowym, w którym je osiągnięto lub poniesiono.

Artykuł 16

Osiągnięcie przychodów

1. Osiągnięcie przychodów następuje w momencie powstania prawa do ich otrzymania oraz możliwości wiarygodnego ustalenia ich wysokości, bez względu na to, czy odnośne kwoty zostały faktycznie zapłacone.
2. Przychody z tytułu obrotu towarami uznaje się za osiągnięte zgodnie z ust. 1, jeżeli zostały spełnione następujące warunki:
 - a) podatnik przeniósł własność sprzedawanych towarów na nabywcę;
 - b) podatnik nie zachowuje rzeczywistej kontroli nad sprzedanymi towarami;
 - c) możliwe jest wiarygodne ustalenie kwoty przychodów;
 - d) istnieje prawdopodobieństwo, że korzyści ekonomiczne związane z transakcją uzyska podatnik;
 - e) możliwe jest wiarygodne ustalenie wysokości kosztów, które zostały lub zostaną poniesione w związku z transakcją.

3. Przychody z tytułu świadczenia usług uznaje się za osiągnięte w zakresie, w jakim usługi zostały wykonane, i jeżeli zostały spełnione następujące warunki:
- a) możliwe jest wiarygodne ustalenie kwoty przychodów;
 - b) istnieje prawdopodobieństwo, że korzyści ekonomiczne związane z transakcją uzyska usługodawca;
 - c) możliwe jest wiarygodne ustalenie stanu wykonania transakcji na koniec okresu rozliczeniowego;
 - d) możliwe jest wiarygodne ustalenie wysokości kosztów, które zostały lub zostaną poniesione w związku z transakcją.

Jeżeli warunki określone w lit. a)–d) nie zostały spełnione, przychody z tytułu świadczenia usług uznaje się za osiągnięte tylko w zakresie, w jakim mogą zostać przyporządkowane do kosztów podlegających odliczeniu.

4. Jeżeli przychody wynikają z płatności na rzecz podatnika, które mają zostać wykonane w kilku etapach, przychody uznaje się za osiągnięte, kiedy każda poszczególna rata staje się wymagalna.

Artykuł 17

Poniesienie kosztów podlegających odliczeniu

Poniesienie kosztów podlegających odliczeniu następuje w momencie spełnienia wszystkich następujących warunków:

- a) powstał obowiązek dokonania płatności; jeżeli na koszty składają się płatności dokonywane przez podatnika w kilku etapach, obowiązek dokonania płatności powstaje wówczas, gdy każda poszczególna rata staje się wymagalna;
- b) możliwe jest ustalenie wysokości kwoty zobowiązania;
- c) w przypadku obrotu towarami – nastąpiło przeniesienie na podatnika istotnych ryzyk oraz korzyści wynikających z prawa własności towarów, natomiast w przypadku świadczenia usług – podatnik otrzymał usługę.

Artykuł 18

Koszty dotyczące aktywów niepodlegających amortyzacji

Koszty nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych, jak określono w art. 38, lub koszty ulepszenia tych aktywów podlegają odliczeniu w okresie rozliczeniowym, w którym następuje zbycie tych aktywów, pod warunkiem ujęcia przychodu ze zbycia wspomnianych aktywów w podstawie opodatkowania.

Artykuł 19

Zapasy i produkcja w toku

1. Całkowitą kwotę kosztów podlegających odliczeniu w okresie rozliczeniowym zwiększa się o wartość zapasów i produkcji w toku na początek okresu rozliczeniowego i zmniejsza o wartość zapasów i produkcji w toku na koniec tego samego okresu rozliczeniowego, z wyjątkiem zapasów i produkcji w toku związanych z umowami długoterminowymi, jak określono w art. 22.
2. Koszty zapasów i produkcji w toku oblicza się przy zastosowaniu metody „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”, metody „ostatnie weszło, pierwsze wyszło” lub metody średniej ważonej kosztów.
3. Koszty zapasów i produkcji w toku obejmujących składniki, które zwykle nie są zamienne, oraz towary lub usługi, które są – odpowiednio – wytworzone lub wykonane oraz wydzielone do konkretnych projektów, oblicza się indywidualnie.
4. Podatnik stosuje tę samą metodę do wyceny wszystkich zapasów i całej produkcji w toku o podobnym charakterze i przeznaczeniu.

Koszty zapasów i produkcji w toku obejmują wszystkie koszty zakupu, bezpośrednie koszty przetworzenia oraz inne koszty bezpośrednie poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do miejsca i stanu, w jakich się znajdują w odnośnym okresie rozliczeniowym.

Koszty są pomniejszane o podlegający odliczeniu podatek od wartości dodanej.

Podatnik, który – zanim zaczął podlegać przepisom niniejszej dyrektywy – przy wycenie zapasów i produkcji w toku uwzględniał koszty pośrednie, może nadal stosować metodę opartą o koszt pośredni.

5. Zapasy i produkcję w toku wycenia się na ostatni dzień okresu rozliczeniowego według kosztu lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Możliwą do uzyskania wartością netto jest szacunkowa cena sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o szacowane koszty przygotowania sprzedaży i szacunkowe koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Artykuł 20

Wycena

1. Podstawę opodatkowania oblicza się na podstawie następujących elementów:
 - a) świadczenia pieniężnego z tytułu transakcji, takiego jak cena sprzedanych towarów lub wykonanych usług;
 - b) wartości rynkowej, w przypadku gdy całość lub część świadczenia z tytułu transakcji ma charakter niepieniężny;
 - c) wartości rynkowej w przypadku darowizny niepieniężnej;
 - d) wartości rynkowej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu.
2. Podstawę opodatkowania, w tym przychody i koszty, wykazuje się w euro w trakcie okresu rozliczeniowego lub ostatniego dnia okresu rozliczeniowego według średniego rocznego kursu wymiany dla roku kalendarzowego, opublikowanego przez Europejski Bank Centralny, lub, jeżeli okres rozliczeniowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym – według średniej wartości codziennie obserwowanych kursów wymiany publikowanych przez Europejski Bank Centralny w całym okresie rozliczeniowym.
3. Ust. 2 nie ma zastosowania do podatnika w państwie członkowskim, które nie przyjęło euro.

Artykuł 21

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu (portfel handlowy)

1. Instrument finansowy traktuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli spełnia on jedno z poniższych kryteriów:
 - a) został nabyty lub zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w terminie 12 miesięcy kalendarzowych;
 - b) stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, w tym instrumentów pochodnych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieją dowody potwierdzające prawidłowość, że w ostatnim czasie faktycznie generowały krótkoterminowe zyski.
2. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 16 i 17 wszelkie różnice między wartością rynkową instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, obliczoną na początek okresu rozliczeniowego lub na dzień zakupu, jeżeli przypada on później, a ich wartością rynkową obliczoną na koniec tego samego okresu rozliczeniowego włącza się do podstawy opodatkowania na ten okres rozliczeniowy.
3. Przychody z tytułu zbycia instrumentu finansowego przeznaczonego do obrotu dolicza się do podstawy opodatkowania. Odliczeniu od podstawy opodatkowania podlega wartość rynkowa tego instrumentu na początek okresu rozliczeniowego lub na dzień zakupu, jeżeli przypada on później.
4. W przypadku otrzymania zysków podzielonych z tytułu udziału przeznaczonego do obrotu, zwolnienie z podstawy opodatkowania, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. d), nie ma zastosowania.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 1 lit. c) wszelkie różnice między wartością rynkową instrumentu finansowego, nieprzeznaczonego już do obrotu, lecz nadal utrzymywanego jako składnik aktywów trwałych, obliczoną na początek okresu rozliczeniowego lub na dzień zakupu, jeżeli przypada on później, a jego wartością rynkową obliczoną na koniec tego samego okresu rozliczeniowego włącza się do podstawy opodatkowania na ten okres rozliczeniowy.

Na zasadzie odstępstwa od art. 8 ust. 1 lit. c) wszelkie różnice między wartością rynkową instrumentu finansowego, nieutrzymywanego już jako składnik aktywów trwałych, lecz nadal przeznaczonego do obrotu, obliczoną na początek okresu rozliczeniowego lub na dzień zakupu, jeżeli przypada on później, a jego wartością rynkową obliczoną na koniec tego samego okresu rozliczeniowego włącza się do podstawy opodatkowania na ten okres rozliczeniowy.

Wartość rynkowa instrumentu finansowego na koniec okresu rozliczeniowego, w którym jego status zmienił się ze składnika aktywów trwałych na instrument przeznaczony do obrotu lub odwrotnie, stanowi również jego wartość rynkową na początek roku następującego po roku, w którym nastąpiła zmiana.

6. Okres, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. c), rozpoczyna się lub zostaje przerwany, kiedy dany instrument finansowy nie jest już przeznaczony do obrotu lub nie jest już składnikiem aktywów trwałych.

Artykuł 22

Umowy długoterminowe

1. Umowę długoterminową stanowi umowa spełniająca wszystkie następujące warunki:
 - a) została zawarta na potrzeby wytwarzania, instalowania lub budowy lub też świadczenia usług;
 - b) okres jej obowiązywania przekracza lub oczekuje się, że przekroczy 12 miesięcy.
2. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 16 przychody dotyczące umowy długoterminowej uznaje się za osiągnięte w kwocie odpowiadającej części danej umowy długoterminowej wykonanej w danym okresie rozliczeniowym. Procentowy wskaźnik wykonania umowy długoterminowej ustala się poprzez odniesienie do stosunku kosztów poniesionych w danym roku do całkowitych szacowanych kosztów.
3. Koszty dotyczące umów długoterminowych podlegają odliczeniu w okresie rozliczeniowym, w którym je poniesiono.

Artykuł 23

Rezerwy

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 17, jeżeli na koniec okresu rozliczeniowego zostanie stwierdzone, że podatnik posiada zobowiązanie prawne lub zasadnie oczekiwane zobowiązanie wynikające z działalności lub transakcji zrealizowanych w danym okresie rozliczeniowym lub w poprzednich okresach rozliczeniowych, odliczeniu podlega każda kwota wynikająca z tego zobowiązania, którą można wiarygodnie oszacować, pod warunkiem że spodziewanym wynikiem ostatecznego uregulowania tej kwoty jest powstanie kosztu podlegającego odliczeniu.

Do celów niniejszego artykułu zobowiązanie prawne może wynikać z dowolnego z poniższych:

- a) umowy;
- b) prawodawstwa;
- c) aktu administracyjnego o charakterze ogólnym skierowanego do konkretnego podatnika;
- d) mocy prawa, w inny sposób.

W przypadku gdy zobowiązanie dotyczy działalności lub transakcji, które będą kontynuowane w przyszłych okresach rozliczeniowych, rezerwa rozkłada się proporcjonalnie na szacowany okres trwania działalności lub transakcji.

Rezerwy wynikające z niniejszego artykułu podlegają weryfikacji i korekcie na koniec każdego okresu rozliczeniowego. Przy obliczaniu podstawy opodatkowania w przyszłych okresach rozliczeniowych uwzględnia się kwoty już odliczone zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Wiarygodnie oszacowaną kwotę, jak określono w ust. 1, stanowią spodziewane wydatki wymagane do uregulowania bieżącego zobowiązania prawnego na koniec okresu rozliczeniowego, pod warunkiem że oszacowania dokonano w oparciu o wszystkie istotne czynniki, w tym doświadczenia przedsiębiorstwa, grupy lub branży z ubiegłych okresów. Do celów oszacowania kwoty rezerwy zastosowanie mają poniższe względy:

- a) uwzględnia się wszystkie ryzyka i niepewności, jednak niepewność nie może uzasadniać tworzenia nadmiernych rezerw;
- b) jeżeli okres, na jaki utworzono rezerwę, wynosi 12 miesięcy lub więcej i brak jest uzgodnionej stopy dyskontowej, rezerwę dyskontuje się według stopy dochodu z 10-letniej referencyjnej obligacji skarbowej strefy euro w grudniu roku poprzedzającego dany okres rozliczeniowy, opublikowanej przez Europejski Bank Centralny, podwyższonej o premię z tytułu ryzyka w wysokości 2 punktów procentowych;

- c) uwzględnia się przyszłe zdarzenia, jeżeli można zasadnie oczekiwać ich wystąpienia;
- d) uwzględnia się przyszłe świadczenia bezpośrednio związane ze zdarzeniem stanowiącym przyczynę utworzenia rezerwy.

3. Rezerw nie można odliczyć w przypadku:

- a) strat warunkowych;
- b) przyszłych wzrostów kosztów.

Artykuł 24

Świadczenia emerytalne

- 1. Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość odliczenia rezerw na świadczenia emerytalne.
- 2. Do celów niniejszego artykułu „rezerwa emerytalna” oznacza długoterminową akumulację kapitału w jednoznacznym celu zapewnienia dochodu w momencie przejścia na emeryturę i z ograniczonymi możliwościami wcześniejszego wycofania przed tym terminem.

Artykuł 25

Odliczenia wierzytelności nieściągalnych

1. Dopuszcza się odliczenie wierzytelności nieściągalnej w przypadku spełnienia następujących warunków:
 - a) na koniec okresu rozliczeniowego podatnik podjął wszelkie racjonalne kroki, zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu, w celu wyegzekwowania płatności i istnieje prawdopodobieństwo, że wierzytelność nie zostanie zaspokojona w całości lub w części; lub podatnik posiada dużą liczbę jednorodnych wierzytelności, których źródłem jest we wszystkich przypadkach ten sam sektor działalności gospodarczej, i jest w stanie wiarygodnie oszacować procentowo kwotę wierzytelności nieściągalnej, pod warunkiem że wartość każdej jednorodnej wierzytelności jest mniejsza niż 0,1 % wartości wszystkich jednorodnych wierzytelności. Aby otrzymać wiarygodne oszacowanie, podatnik bierze pod uwagę wszystkie istotne czynniki, w tym doświadczenia z ubiegłych okresów;
 - b) dłużnik i podatnik nie są przedsiębiorstwami powiązanymi, jak określono w art. 56. Jeżeli dłużnik jest osobą fizyczną, wówczas dłużnik, jego współmałżonek lub (zarejestrowany) partner, wstępni lub zstępni w linii prostej, rodzeństwo lub ich zstępni w linii prostej nie uczestniczą w zarządzaniu podatnikiem lub w sprawowaniu nad nim kontroli, ani bezpośrednio lub pośrednio nie posiadają udziału w jego kapitale, jak określono w art. 56;
 - c) w przypadku gdy wierzytelność nieściągalna dotyczy należności z tytułu dostaw i usług, kwotę odpowiadającą tej wierzytelności włącza się do podstawy opodatkowania jako przychód.

2. Przy ustalaniu, czy podjęto wszystkie racjonalne kroki w celu wyegzekwowania płatności, uwzględnia się elementy wymienione w lit. a)–c), pod warunkiem że są one oparte na obiektywnych dowodach dotyczących następujących kwestii:
 - a) niewspółmierności kosztów windykacji do wysokości wierzytelności; lub
 - b) istnienia ewentualnych szans skutecznej windykacji, w tym w przypadkach uznania dłużnika za niewypłacalnego, wszczęcia postępowania sądowego lub zaangażowania windykatora; lub
 - c) zasadności oczekiwania od podatnika prowadzenia windykacji w danych okolicznościach.
3. W przypadku uregulowania wierzytelności uprzednio odliczonej jako wierzytelność nieściągalna odzyskaną kwotę dolicza się do podstawy opodatkowania w roku, w którym uregulowano wierzytelność.

Artykuł 26

Zabezpieczenia

1. Zyski i straty na instrumencie zabezpieczającym – wynikające z wyceny lub czynności rozporządzających – traktuje się tak samo jak analogiczne zyski i straty na pozycji zabezpieczonej. Powiązanie zabezpieczające istnieje w przypadku spełnienia obu poniższych warunków:
 - a) powiązanie zabezpieczające zostało formalnie określone i z góry udokumentowane;
 - b) oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne i możliwy jest wiarygodny pomiar tej skuteczności.

2. Jeżeli powiązanie zabezpieczające zostanie przerwane lub już posiadany instrument finansowy jest następnie traktowany jak instrument zabezpieczający, co prowadzi do objęcia tego instrumentu finansowego innym systemem podatkowym, wszelkie różnice pomiędzy nową wartością instrumentu zabezpieczającego, którą określa się zgodnie z art. 20 na koniec okresu rozliczeniowego, a wartością rynkową na początek tego samego okresu rozliczeniowego włącza się do podstawy opodatkowania.

Wartość rynkowa instrumentu zabezpieczającego na koniec okresu rozliczeniowego, w którym dany instrument został objęty innym systemem podatkowym, jest zgodna z jego wartością rynkową na początek roku następującego po tej zmianie.

Artykuł 28

Zakłady ubezpieczeń

Zakłady ubezpieczeń, którym zezwolono na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)¹¹, podlegają następującym dodatkowym przepisom:

- a) do podstawy opodatkowania włącza się różnicę w wartości rynkowej, wycenionej na koniec i na początek tego samego okresu rozliczeniowego lub na dzień dokonania zakupu, jeżeli przypada później, aktywów, w które dokonano inwestycji na rzecz posiadaczy polis ubezpieczenia na życie ponoszących ryzyko inwestycyjne i które są w posiadaniu zakładów ubezpieczeń na życie;
- b) do podstawy opodatkowania włącza się różnicę w wartości rynkowej, wycenionej na dzień zbycia i na początek okresu rozliczeniowego lub na dzień dokonania zakupu, jeżeli przypada później, aktywów, w które dokonano inwestycji na rzecz posiadaczy polis ubezpieczenia na życie ponoszących ryzyko inwestycyjne i które są w posiadaniu zakładów ubezpieczeń na życie;

¹¹ Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1.

- c) do podstawy opodatkowania włącza się zyski podzielone otrzymane przez zakłady ubezpieczeń na życie z tytułu inwestycji dokonanych na rzecz posiadaczy polis ubezpieczenia na życie ponoszących ryzyko inwestycyjne i które są w posiadaniu zakładów ubezpieczeń na życie;
- d) rezerwy techniczne zakładów ubezpieczeń podlegają odliczeniu. Zasady obliczania tych rezerw określone są w prawie krajowym. Odliczone kwoty podlegają weryfikacji i korekcie na koniec każdego okresu rozliczeniowego. Przy obliczaniu podstawy opodatkowania w przyszłych latach uwzględnia się już odliczone kwoty.

ROZDZIAŁ IV

AMORTYZACJA AKTYWÓW TRWAŁYCH

Artykuł 30

Ewidencja aktywów trwałych

1. Koszty nabycia lub wytworzenia lub koszty ulepszenia oraz datę oddania do użytkowania po nabyciu, wytworzeniu lub ulepszeniu wykazuje się w ewidencji aktywów trwałych osobno dla każdego składnika aktywów trwałych.
2. W przypadku zbycia składnika aktywów trwałych, szczegółowe informacje dotyczące zbycia, w tym datę zbycia oraz wszelkie przychody lub odszkodowania otrzymane w jego wyniku, wykazuje się w ewidencji aktywów trwałych.

3. Ewidencja aktywów trwałych prowadzona jest w sposób zapewniający wystarczające informacje do celów obliczania podstawy opodatkowania i obejmuje co najmniej następujące elementy:
- określenie składnika aktywów trwałych;
 - miesiąc, w którym został on oddany do użytkowania;
 - podstawę amortyzacji;
 - okres użytkowania, zgodnie z art. 33;
 - amortyzację skumulowaną podczas bieżącego okresu rozliczeniowego;
 - całkowitą skumulowaną amortyzację;
 - podstawę amortyzacji po odliczeniu całkowitej skumulowanej amortyzacji i wyjątkowego zmniejszenia wartości;
 - miesiąc, w którym zaprzestano amortyzacji podatkowej lub ją wznowiono;
 - miesiąc zbycia.

Artykuł 31

Podstawa amortyzacji

1. Podstawa amortyzacji obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem, wytworzeniem lub ulepszeniem składnika aktywów trwałych. Do kosztów tych nie włącza się podlegającego odliczeniu podatku od wartości dodanej. Do kosztów nabycia lub wytworzenia lub kosztów ulepszenia składnika aktywów trwałych nie włącza się odsetek.
2. Podstawę amortyzacji składnika aktywów trwałych otrzymanego jako darowizna stanowi jego wartość rynkowa włączona do przychodów.

3. Podstawę amortyzacji składnika aktywów trwałych podlegającego amortyzacji pomniejsza się, odejmując kwotę wszelkich subwencji [publicznych] bezpośrednio związanych z nabyciem, wytworzeniem lub ulepszeniem danego składnika aktywów, jak określono w art. 8 ust. 1 lit. a).
4. Nie uwzględnia się amortyzacji aktywów trwałych, które nie były użytkowane dłużej niż 12 miesięcy ze względów, które nie znajdowały się poza kontrolą podatnika.

Amortyzacja zostaje wstrzymana począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zakończył się okres, o którym mowa w zdaniu pierwszym, i wznowiona począwszy od miesiąca następującego po zakończeniu 12-miesięcznego okresu, licząc od miesiąca, w którym wznowiono użytkowanie danego składnika aktywów.

Artykuł 32

Prawo do amortyzacji

1. Odliczenia amortyzacji dokonuje, z zastrzeżeniem ust. 3, właściciel faktyczny.
2. W przypadku umów, w których rozdzielono własność faktyczną i prawną, właścicielowi faktycznemu przysługuje prawo odliczenia od swojej podstawy opodatkowania składnika odsetkowego płatności, chyba że składnika tego nie włącza się do podstawy opodatkowania właściciela prawnego.
3. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie właściciela faktycznego składnika aktywów, prawo do odliczenia amortyzacji przysługuje właścicielowi prawnemu. W przypadku umów leasingowych zarówno składnik odsetkowy, jak i kapitałowy opłat leasingowych włącza się do podstawy opodatkowania właściciela prawnego i podlega odliczeniu przez leasingobiorcę.
4. Składnik aktywów trwałych nie może być amortyzowany przez więcej niż jednego podatnika w danym okresie rozliczeniowym, chyba że własność prawna albo faktyczna jest rozdzielona między większą liczbę podatników lub zmienił się właściciel faktyczny lub prawny danego składnika aktywów.
5. Podatnik nie może zrezygnować z amortyzacji.

[6. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, przyjmuje:

- a) obliczenie składnika kapitałowego i składnika odsetkowego opłat leasingowych;
- b) obliczenie podstawy amortyzacji składnika aktywów będącego przedmiotem leasingu.]

Artykuł 33

Aktywa podlegające indywidualnej amortyzacji

1. Nie naruszając przepisów ust. 2 oraz art. 37 i 38, aktywa trwale amortyzuje się indywidualnie przez ich okres użytkowania metodą liniową. Okres użytkowania składnika aktywów trwałych ustala się następująco:
 - a) budynki handlowe, biurowe i inne oraz wszelkie inne rodzaje nieruchomości wykorzystywanych do działalności gospodarczej, z wyjątkiem budynków i budowli przemysłowych: 40 lat;
 - b) budynki i budowle przemysłowe: 25 lat;
 - c) długoterminowe rzeczowe aktywa trwale inne niż aktywa, o których mowa w lit. a) i b): 15 lat;
 - d) średnioterminowe rzeczowe aktywa trwale: 8 lat;
 - e) krótkoterminowe rzeczowe aktywa trwale: 5 lat;
 - f) wartości niematerialne i prawne, w tym nabyta wartość firmy: okres, przez jaki dany składnik aktywów podlega ochronie prawnej lub na jaki przyznano to prawo, lub w przypadku niemożności ustalenia tego okresu – 15 lat.

2. Używane budynki i inne rodzaje nieruchomości, używane długoterminowe rzeczowe aktywa trwałe, używane średnioterminowe rzeczowe aktywa trwałe, używane krótkoterminowe rzeczowe aktywa trwałe oraz używane wartości niematerialne i prawne amortyzuje się zgodnie z następującymi zasadami:
- a) używane budynki handlowe, biurowe lub inne oraz wszelkie inne rodzaje nieruchomości wykorzystywanych do działalności gospodarczej, z wyjątkiem budynków i budowli przemysłowych: 40 lat, chyba że podatnik wykaze, że szacunkowy pozostały okres użytkowania danego składnika aktywów jest krótszy niż 40 lat, w którym to przypadku składnik ten jest amortyzowany przez ten krótszy okres;
 - b) używane budynki i budowle przemysłowe: 25 lat, chyba że podatnik wykaze, że szacunkowy pozostały okres użytkowania danego składnika aktywów jest krótszy niż 25 lat, w którym to przypadku składnik ten jest amortyzowany przez ten krótszy okres;
 - c) używane długoterminowe rzeczowe aktywa trwałe inne niż aktywa, o których mowa w lit. a) i b): 15 lat, chyba że podatnik wykaze, że szacunkowy pozostały okres użytkowania danego składnika aktywów jest krótszy niż 15 lat, w którym to przypadku składnik ten jest amortyzowany przez ten krótszy okres;
 - d) używane średnioterminowe rzeczowe aktywa trwałe: 8 lat, chyba że podatnik wykaze, że szacunkowy pozostały okres użytkowania danego składnika aktywów jest krótszy niż 8 lat, w którym to przypadku składnik ten jest amortyzowany przez ten krótszy okres;

- e) używane krótkoterminowe rzeczowe aktywa trwałe: 5 lat, chyba że podatnik wykaze, że szacunkowy pozostały okres użytkowania danego składnika aktywów jest krótszy niż 5 lat, w którym to przypadku składnik ten jest amortyzowany przez ten krótszy okres;
- f) używane wartości niematerialne i prawne: 15 lat, chyba że możliwe jest ustalenie pozostałego okresu, przez jaki dany składnik wartości niematerialnych i prawnych podlegać będzie ochronie prawnej lub na jaki przyznano prawo, w którym to przypadku taki składnik wartości niematerialnych i prawnych jest amortyzowany przez ten okres.

Artykuł 34

Moment odliczenia amortyzacji

1. Amortyzację odlicza się co miesiąc począwszy od miesiąca, w którym dany składnik aktywów trwałych został oddany do użytkowania. Amortyzacji nie odlicza się w miesiącu zbycia składnika.
2. W przypadku zbycia składnika aktywów trwałych lub jego uszkodzenia w stopniu uniemożliwiającym jego dalsze wykorzystywanie do działalności gospodarczej, jego wartość do celów podatkowych oraz wartość do celów podatkowych wszelkich kosztów ulepszenia poniesionych w związku z tym składnikiem podlegają odliczeniu od podstawy opodatkowania w miesiącu zbycia lub uszkodzenia składnika.

Artykuł 35

Ulga reinwestycyjna z tytułu aktywów zamiennych

1. W przypadku gdy przychody ze zbycia, w tym odszkodowania z tytułu uszkodzenia, podlegającego indywidualnej amortyzacji składnika aktywów lub gruntu, mają być reinwestowane w podobny składnik aktywów, wykorzystywany do takiej samej działalności gospodarczej, przed końcem drugiego okresu rozliczeniowego następującego po okresie rozliczeniowym, w którym nastąpiło zbycie, podatnik może odliczyć kwotę nadwyżki tych przychodów nad wartością do celów podatkowych zbytego składnika aktywów w roku, w którym dokonano zbycia. Podstawę amortyzacji zamiennego składnika aktywów obniża się o tę samą kwotę.

Składnik aktywów, którego zbycia dokonano dobrowolnie, musiał pozostawać własnością podatnika przez minimalny okres trzech lat przed datą zbycia.

2. Zakupu zamiennego składnika aktywów, o którym mowa w ust. 1, można dokonać w okresie rozliczeniowym poprzedzającym zbycie. W przypadku niedokonania zakupu zamiennego składnika aktywów przed końcem drugiego okresu rozliczeniowego następującego po roku, w którym nastąpiło zbycie składnika aktywów i z wyjątkiem przypadków siły wyższej, kwotę odliczoną w roku, w którym dokonano zbycia, powiększoną o [10 %] dolicza się do podstawy opodatkowania w drugim okresie rozliczeniowym po zbyciu.

Artykuł 36

Amortyzacja kosztów ulepszenia

1. Koszty ulepszenia amortyzuje się zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do ulepszonego składnika aktywów trwałych, tak jakby dotyczyły nowo nabytego składnika aktywów trwałych, łącznie z jego okresem użytkowania zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. a)–e). Niezależnie od powyższego, koszty ulepszenia dotyczące aktywów wynajmowanych amortyzuje się zgodnie z art. 32 i art. 33 ust. 2 lit. a)–e).
2. Jeżeli podatnik wykaze, że szacunkowy pozostały okres użytkowania składnika aktywów trwałych podlegającego amortyzacji indywidualnej jest krótszy niż okres użytkowania składnika określony w art. 33 ust. 1 lit. a)–e), koszty ulepszenia tego składnika amortyzuje się w tym krótszym okresie.

Artykuł 37

Pakiet aktywów

1. Alternatywnie, państwa członkowskie mogą przewidzieć, że aktywa trwałe, o których mowa w art. 33 ust. 1 lit. e) i ust. 2 lit. e), amortyzuje się łącznie w jednym pakiecie aktywów według rocznej stopy wynoszącej 25 % podstawy amortyzacji.
2. Podstawę amortyzacji pakietu aktywów na koniec okresu rozliczeniowego stanowi jego wartość do celów podatkowych na koniec poprzedniego okresu rozliczeniowego, skorygowana o aktywa włączone do pakietu i z niego usunięte w ciągu danego okresu rozliczeniowego. Koszty nabycia lub wytworzenia oraz koszty ulepszenia aktywów dolicza się do podstawy amortyzacji, natomiast przychody ze zbycia aktywów i wszelkie odszkodowania otrzymane z tytułu utraty lub zniszczenia danego składnika aktywów odlicza się od tej podstawy.
3. Jeżeli podstawa amortyzacji obliczona zgodnie z ust. 2 jest wartością ujemną, dolicza się kwotę w takiej wysokości, aby podstawa amortyzacji wyniosła zero. Tę samą kwotę dolicza się do podstawy opodatkowania.

Artykuł 38

Aktywa niepodlegające amortyzacji

Amortyzacji nie podlegają następujące aktywa:

- a) rzeczowe aktywa trwałe nieulegające zużyciu i starzeniu się takie jak grunty, dzieła sztuki, antyki lub biżuteria;
- b) aktywa finansowe, z wyjątkiem aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Artykuł 39

Wyjątkowe zmniejszenie wartości

1. Podatnik, który wykaże, że wartość danego składnika rzeczowych aktywów trwałych uległa zmniejszeniu na koniec okresu rozliczeniowego z powodu działania siły wyższej lub działalności przestępczej osób trzecich, może odliczyć od podstawy opodatkowania kwotę, o jaką wartość ta uległa zmniejszeniu. Takiego odliczenia nie można jednak dokonać w stosunku do aktywów, jeżeli przychody ze zbycia takich aktywów są zwolnione z opodatkowania.
2. Jeżeli wartość składnika rzeczowych aktywów trwałych ulegnie następnie zwiększeniu, wówczas kwotę równoważną temu zwiększeniu dolicza się do podstawy opodatkowania w roku, w którym takie zwiększenie nastąpiło. Wysokość wszelkich takich doliczonych kwot nie może jednak łącznie przekroczyć kwoty pierwotnie przyznanego odliczenia.
3. W przypadku gdy niepodlegający amortyzacji składnik rzeczowych aktywów trwałych spowodował wyjątkowe zmniejszenie wartości, podlegające odliczeniu koszty na podstawie art. 18 pomniejsza się o wysokość już uzyskanego przez podatnika odliczenia wyjątkowego.

Artykuł 40

Doprecyzowanie kategorii aktywów trwałych

Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, doprecyzowuje kategorie aktywów trwałych, o których mowa w niniejszym rozdziale.

ROZDZIAŁ V

STRATY

Artykuł 41

Straty

1. O ile niniejsza dyrektywa nie stanowi inaczej, straty poniesione w okresie rozliczeniowym przez podatnika będącego rezydentem lub przez stały zakład podatnika niebędącego rezydentem mogą zostać w pełnej kwocie przeniesione na przyszłe okresy i odliczone w kolejnych okresach rozliczeniowych w następujący sposób:
 - a) do kwoty 1 mln EUR – w zakresie, w jakim są one pokrywane przez zyski;
 - b) do 50 % podlegających opodatkowaniu zysków w odnośnym okresie rozliczeniowym po dokonaniu odliczenia przewidzianego w lit. a).
- [1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. b) państwa członkowskie mogą przewidzieć wyższą maksymalną wartość procentową podlegających opodatkowaniu zysków, do której straty poniesione w okresie rozliczeniowym mogą być odliczone w kolejnych okresach rozliczeniowych przez podatnika będącego rezydentem lub przez stały zakład podatnika niebędącego rezydentem.]
2. Obniżenie podstawy opodatkowania w wyniku uwzględnienia strat z poprzednich okresów rozliczeniowych nie może prowadzić do powstania wartości ujemnej.

3. Strat poniesionych w poprzednich latach przez podatnika będącego rezydentem lub przez stały zakład podatnika niebędącego rezydentem nie można odliczyć, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:
- a) inny podmiot lub osoba fizyczna nabywają udział w danym podatniku, w wyniku czego ogólny udział nabywcy w podatniku przekracza 50 %;
 - b) następuje istotna zmiana działalności podatnika, co oznacza, że podatnik ten zaprzestaje prowadzenia określonej działalności, która odpowiadała za ponad 60 procent jego obrotu w poprzednim okresie rozliczeniowym, lub rozpoczyna nowe rodzaje działalności, które odpowiadają za ponad 60 procent jego obrotu w okresie rozliczeniowym, w którym je zapoczątkowano, lub w kolejnym okresie rozliczeniowym [lub zmniejsza liczbę pracowników o więcej niż X procent].
4. W pierwszej kolejności odliczeniu podlegają straty najstarsze.

[Artykuł 42

Mechanizm kompensowania strat i wyrównanie

1. Podatnik będący rezydentem, który po odliczeniu strat własnych zgodnie z art. 41 jest nadal rentowny, może dodatkowo odliczyć straty poniesione w tym samym okresie rozliczeniowym przez jego kwalifikujące się jednostki bezpośrednio zależne lub przez stały zakład lub zakłady znajdujące się w innych państwach członkowskich. Takie kompensowanie strat przysługuje przez ograniczony okres zgodnie z ust. 3 i 4 niniejszego artykułu.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego, jeżeli podatnikowi zezwolono działać w imieniu grupy lub nałożono na niego wymóg działania w imieniu grupy, zgodnie z definicją w krajowych przepisach danego państwa członkowskiego, i jeżeli przedsiębiorstwa będące częścią takiej grupy to przedsiębiorstwa, które są rezydentami w tym państwie członkowskim i do których mają zastosowanie przepisy niniejszej dyrektywy, taka grupa może być traktowana jako kwalifikująca się jednostka bezpośrednio zależna.

2. Odliczenie z tytułu strat zgodnie z niniejszym artykułem jest możliwe jedynie w zakresie, w jakim straty takie nie zostały odliczone, tymczasowo lub na innych warunkach, na podstawie przepisów krajowych dowolnego państwa członkowskiego.
3. Odliczenie jest proporcjonalne do udziału podatnika będącego rezydentem w jego kwalifikujących się jednostkach bezpośrednio zależnych oraz pełne w przypadku stałych zakładów. Obniżenie podstawy opodatkowania podatnika będącego rezydentem w żadnym wypadku nie może prowadzić do powstania wartości ujemnej.
4. Podatnik będący rezydentem ponownie dolicza do swojej podstawy opodatkowania, do wysokości kwoty poprzednio odliczonej jako strata, wszelkie późniejsze zyski osiągnięte przez jego kwalifikujące się jednostki bezpośrednio zależne lub przez jego stałe zakłady.
5. Straty odliczone zgodnie z ust. 1, 2 i 3 są automatycznie wyrównywane poprzez włączenie ich do podstawy opodatkowania podatnika będącego rezydentem w każdej z następujących sytuacji:
 - a) jeżeli, na koniec piątego okresu rozliczeniowego po tym, jak straty zaczęły podlegać odliczeniu, w podstawie opodatkowania nie wyrównano żadnych zysków lub wyrównane zyski nie odpowiadają pełnej kwocie odliczonych strat;
 - b) jeżeli kwalifikująca się jednostka bezpośrednio zależna została sprzedana, znajduje się w stanie likwidacji, została połączona lub przekształcona w stały zakład;
 - c) jeżeli stały zakład został sprzedany, znajduje się w stanie likwidacji lub został przekształcony w jednostkę zależną;
 - d) jeżeli jednostka dominująca przestała spełniać odnośne wymogi.]

ROZDZIAŁ VI
ZASADY WCHODZENIA DO SYSTEMU PODSTAWY OPODATKOWANIA
I OPUSZCZANIA GO

Artykuł 43

Ujmowanie i wycena aktywów i pasywów

Wszystkie aktywa i pasywa ujmuje się według ich wartości podatkowej obliczonej zgodnie z krajowymi przepisami podatkowymi bezpośrednio przed dniem, w którym przepisy niniejszej dyrektywy zaczynają mieć zastosowanie do danego podatnika.

Artykuł 44

Kwalifikowanie aktywów trwałych do celów amortyzacji

Oprócz art. 30–40, w odniesieniu do amortyzacji aktywów trwałych, które przestają podlegać krajowym przepisom dotyczącym podatku od osób prawnych i przechodzą do systemu podstawy opodatkowania, zastosowanie mają następujące zasady:

- a) aktywa trwałe, które podlegają amortyzacji indywidualnej zarówno na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, jak i na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy, amortyzuje się zgodnie z art. 33 ust. 2;
- b) aktywa trwałe, które włączono do pakietu aktywów do celów amortyzacji na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, włącza się do pakietu aktywów, o którym mowa w art. 37, bez względu na to, czy podlegałyby one indywidualnej amortyzacji na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy;

- c) aktywa trwałe, które nie podlegały amortyzacji lub które nie były amortyzowane na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, lecz które podlegają amortyzacji na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy, amortyzuje się, stosownie do przypadku, zgodnie z art. 33 ust. 1 lub art. 37;
- d) aktywa, które podlegały amortyzacji indywidualnej lub które włączono do pakietu aktywów do celów amortyzacji na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, lecz które nie podlegają amortyzacji na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy, ujmuje się według ich wartości podatkowej obliczonej zgodnie z krajowymi przepisami podatkowymi bezpośrednio przed dniem, w którym przepisy niniejszej dyrektywy zaczynają mieć zastosowanie do danego podatnika. Wartość podatkowa tych aktywów podlega odliczeniu w okresie rozliczeniowym, w którym następuje ich zbycie, pod warunkiem włączenia przychodu ze zbycia do podstawy opodatkowania;
- e) nabytą wartość firmy, która nie podlegała amortyzacji na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, amortyzuje się jako nowo nabytą wartość firmy przez okres 15 lat.

Artykuł 45

Umowy długoterminowe

1. Przychody i koszty uznane na podstawie art. 22 ust. 2 i 3 za osiągnięte lub poniesione zanim przepisy niniejszej dyrektywy zaczęły mieć zastosowanie do podatnika, lecz jeszcze nieuwzględnione w podstawie opodatkowania na mocy krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, dolicza się do podstawy opodatkowania lub odlicza się od tej podstawy zgodnie z przepisami krajowymi mającymi uprzednio zastosowanie do podatnika.
2. Przychody, które opodatkowano – na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych, zanim podatnika zaczęły obowiązywać przepisy niniejszej dyrektywy – od wyższej kwoty, niż kwota, jaką uwzględniono by w podstawie opodatkowania zgodnie z art. 22 ust. 2, odlicza się od podstawy opodatkowania w pierwszym okresie rozliczeniowym, w którym przepisy niniejszej dyrektywy zaczęły mieć zastosowanie do podatnika.

Artykuł 46
Rezerwy, przychody i odliczenia

1. Rezerwy, o których mowa w art. 23, i odliczenia wierzytelności nieściągalnych, o których mowa w art. 25, podlegają odliczeniu tylko w takim zakresie, w jakim wynikają one z działalności lub transakcji zrealizowanych po tym, jak przepisy niniejszej dyrektywy zaczęły mieć zastosowanie do podatnika.
2. Przychody uznane na podstawie art. 16 za osiągnięte zanim podatnika zaczęły obowiązywać przepisy niniejszej dyrektywy, lecz które nie zostały jeszcze uwzględnione w podstawie opodatkowania na mocy krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych mających uprzednio zastosowanie do podatnika, dolicza się do podstawy opodatkowania zgodnie z przepisami krajowymi mającymi uprzednio zastosowanie do podatnika.
3. Koszty poniesione po tym, jak przepisy niniejszej dyrektywy zaczęły mieć zastosowanie do podatnika, lecz dotyczące działalności lub transakcji zrealizowanych przed jej stosowaniem i nieobjętych żadnymi odliczeniami, podlegają odliczeniu.
4. Kwoty już odliczone przez podatnika zanim przepisy niniejszej dyrektywy zaczęły mieć do niego zastosowanie nie podlegają ponownemu odliczeniu.

Artykuł 47
Straty powstałe przed rozpoczęciem stosowania dyrektywy

Podatnik przenoszący na kolejne okresy nierozliczone straty, które zostały poniesione, zanim przepisy niniejszej dyrektywy zaczęły mieć do niego zastosowanie, może odliczyć te straty od swojej podstawy opodatkowania, jeżeli – i w zakresie, w jakim – możliwość takiego odliczenia dopuszcza prawo krajowe mające zastosowanie do podatnika, zgodnie z którym to prawem straty te poniesiono. Do strat poniesionych przed rozpoczęciem stosowania dyrektywy powinny mieć również zastosowanie warunki określone w art. 41 ust. 1.

Artykuł 48

Ujmowanie aktywów i pasywów

Aktywa i pasywa podatnika, do którego przepisy niniejszej dyrektywy przestały mieć zastosowanie, ujmuje się według ich wartości obliczonej zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, o ile nie wskazano w niej inaczej.

Artykuł 49

Ujmowanie pakietu aktywów podatnika

Pakiet aktywów podatnika, do którego przepisy niniejszej dyrektywy przestały mieć zastosowanie, ujmuje się, do celów krajowych przepisów podatkowych, które będą miały następnie zastosowanie, jako jeden pakiet aktywów, który amortyzuje się zgodnie z metodą degresywną według rocznej stawki w wysokości 25 %.

Artykuł 50

Przychody i koszty wynikające z umów długoterminowych

Przychody i koszty wynikające z umów długoterminowych podatnika, do którego przepisy niniejszej dyrektywy przestały mieć zastosowanie, traktuje się zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi podatku od osób prawnych, które to przepisy będą miały następnie zastosowanie. Nie uwzględnia się jednak ponownie przychodów i kosztów uwzględnionych już do celów podatkowych zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 51

Rezerwy, przychody i odliczenia

1. Koszty podatnika, do którego przepisy niniejszej dyrektywy przestały mieć zastosowanie, już odliczone zgodnie z art. 9, 23 i 25, nie mogą zostać ponownie odliczone na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych, które to przepisy będą miały następnie zastosowanie.
2. Przychody podatnika, do którego przepisy niniejszej dyrektywy przestały mieć zastosowanie, włączone już przez podatnika do jego podstawy opodatkowania zgodnie z art. 4 ust. 5 i art. 16, nie mogą zostać ponownie włączone na podstawie krajowych przepisów dotyczących podatku od osób prawnych, które to przepisy będą miały następnie zastosowanie.
3. Koszty poniesione przez podatnika zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy, które to koszty pozostają częściowo nierozliczone po tym, jak przepisy niniejszej dyrektywy przestały mieć zastosowanie do podatnika, podlegają odliczeniu zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 52

Straty w przypadku przeniesienia aktywów, rezydencji podatkowej lub stałego zakładu

Nierozliczone straty poniesione przez podatnika zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy przenosi się na przyszłe okresy zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi podatku od osób prawnych, które to przepisy będą miały następnie zastosowanie.

ROZDZIAŁ VII

STOSUNKI MIĘDZY PODATNIKIEM A INNYMI PODMIOTAMI

[Artykuł 53

Zmiana metody eliminacji podwójnego opodatkowania (switch-over)

1. Na zasadzie odstępstwa od przepisów art. 8 ust. 1 lit. c) i d) podatnik nie może zostać zwolniony z podatku od dochodów zagranicznych, które otrzymał w ramach wypłaty podzielonych zysków od podmiotu z państwa trzeciego lub jako przychody ze zbycia akcji lub udziałów posiadanych w podmiocie w państwie trzecim, w przypadku gdy dany podmiot podlega w państwie, w którym jest rezydentem do celów podatkowych, ustawowej stawce podatku od osób prawnych niższej niż połowa ustawowej stawki podatkowej, którą zostałby objęty dany podatnik w związku z takimi dochodami zagranicznymi w państwie członkowskim, gdzie jest rezydentem do celów podatkowych.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania, jeżeli umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania między państwem członkowskim, w którym podatnik jest rezydentem do celów podatkowych, a państwem trzecim, w którym dany podmiot jest rezydentem do celów podatkowych, nie pozwala na odstępianie od zwolnienia podatkowego na rzecz opodatkowania określonych kategorii dochodów zagranicznych.

2. W przypadku gdy zastosowanie ma ust. 1, podatnik podlega podatkowi od dochodów zagranicznych, a podatek zapłacony w państwie trzecim jest odliczany od jego zobowiązania podatkowego w państwie członkowskim, w którym podatnik jest rezydentem do celów podatkowych. Odliczenie to nie może przekraczać kwoty podatku – obliczonego przed odliczeniem – związanego z dochodem, który może zostać opodatkowany.
3. Państwa członkowskie wyłączają straty z zakresu stosowania niniejszego artykułu w przypadku zbycia akcji lub udziałów w podmiocie, który ma rezydencję do celów podatkowych w państwie trzecim.]

[Artykuł 54

Obliczenie dochodu zagranicznego stałego zakładu

W przypadku gdy art. 53 ma zastosowanie do dochodu stałego zakładu w państwie trzecim, przychody tego zakładu, jego koszty i inne pozycje podlegające odliczeniu ustala się na podstawie przepisów niniejszej dyrektywy.]

Artykuł 55

Odsetki i opłaty licencyjne oraz wszelkie inne dochody opodatkowane u źródła

1. Odliczenie od zobowiązania podatkowego podatnika („ulga podatkowa”) jest dozwolone w przypadku, gdy podatnik osiąga dochody, które opodatkowano w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim, inne niż dochody zwolnione na podstawie art. 8 ust. 1 lit. c), d) lub e).
2. Przy obliczaniu ulgi podatkowej kwotę dochodu pomniejsza się o związane z nim koszty podlegające odliczeniu.
3. Wysokość ulgi podatkowej dotyczącej zobowiązania podatkowego w państwie trzecim nie może przekroczyć kwoty ostatecznego zobowiązania podatnika z tytułu podatku od osób prawnych, chyba że umowa zawarta między państwem członkowskim, w którym podatnik ma rezydencję do celów podatkowych, a państwem trzecim stanowi inaczej.

ROZDZIAŁ X

JEDNOSTKI PRZEJRZYSTE PODATKOWO

Artykuł 62

Przypisanie dochodów podmiotów przejrzystych podatkowo podatnikom posiadającym w nich udział

1. W przypadku uznania podmiotu za przejrzysty podatkowo w państwie członkowskim, w którym ma on siedzibę, podatnik posiadający udział w tym podmiocie włącza swoją część w dochodach tego podmiotu do swojej podstawy opodatkowania. Do celów tych obliczeń dochód oblicza się zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.
2. Transakcje między podatnikiem a podmiotem, o którym mowa w ust. 1, pomija się proporcjonalnie do części, jaką posiada podatnik w tym podmiocie. Przyjmuje się więc, że dochód podatnika osiągnięty z takich transakcji stanowi część kwoty obliczonej na warunkach rynkowych, którą uzgodniłyby między sobą niezależne przedsiębiorstwa i która odpowiada wielkości prawa własności osoby trzeciej w stosunku do tego podmiotu.
3. Podatnikowi przysługuje ulga z tytułu podwójnego opodatkowania zgodnie z art. 55.

Artykuł 63

Ustalanie przejrzystości podatkowej w przypadku podmiotów z państw trzecich

Kwestię, czy dany podmiot położony w państwie trzecim jest przejrzysty podatkowo, rozstrzyga się zgodnie z prawem państwa członkowskiego podatnika.